

ಯುಗಾದಿ
ವಿಶೇಷಾಂಕ 2026

ತೀರ್ಪುಗಾರರ
ಮೆಚುಗೆ ಪಡೆದ
ಪ್ರಬಂಧ

■ ದಾದಾಪೀರ್ ಜೈಮನ್
ಕಲೆ: ವಿಜಯ ಕುಮಾರಿ ಆರ್

ಭಾಷೆ ಎಂಬ ಭಾವಲೋಕದ ದಾರಿ

ಫೋನಾಯಿಸಿ 'ಸರ್ ಬರ್ತಾ ಇದಿರ? ಲೋಕೇಶನ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ವೈಟ್ ಮಾಡ್ತೀನಿ.' ಎಂದೆ. ಕ್ಯಾಬು ಬಂದಿತು. ಸರ್ ಒಟಿಟಿ 1956 ಎಂದು ಒಟಿಟಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಕ್ಯಾಬ್ ಡ್ರೈವರ್ 'ಕ್ಯಾ ಉರ್ದು ಯಾ ಹಿಂದಿ ಆತಾ ನಹಿ ತುಮೇ' ಎಂದು ಕೇಳಿದ. 'ಅರ್ಥ ಆಗತ್ತೆ ಸರ್. ಆದ್ರೆ ಅಷ್ಟು ಫ್ಲಾಯಿಂಟ್ ಆಗಿ ಮಾತಾಡ್ಕೆ ಬರಲ್ಲ.'

'ಒಹ್ ಹಾಗಾ ಆಪ್ ಮುಸಲ್ಮಾನ್ ನಹಿ ಹೊ ಕ್ಯಾ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಅವನ ಆ ಮಾತಿನ ಹಿಂದಿನ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲವಿತ್ತೋ, ವ್ಯಂಗ್ಯವಿತ್ತೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. 'ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನೆ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ಇದ್ದಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೂ ಜನ. ಹಂಗಾಗಿ ಕನ್ನಡನೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಆಗೋಗಿದೆ' ಎಂದೆ.

'ನಿಮ್ಮನೇಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಉರ್ದು ಅಥವಾ ಹಿಂದಿ ಬರಲ್ತಾ' ಎಂದು ಕೇಳಿದ. 'ನಮ್ಮನೇಲಿ ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತಾಡೋದು ಅಂದೆ. ಭಾಷೆ ಏನು ಸರ್ ಒಬ್ಬರು ಮಾತಾಡೋದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅರ್ಥ ಆದ್ರೆ ಸಾಕು ಅಲ್ಲ ಎಂದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಳಿ ಅವನಿಗೆ ನೆನಿಸಿತೋ ಏನೋ ಕಿಚಾಯಿಸುವ ದನಿಯಲ್ಲೋ ಕಣಕುವ ದನಿಯಲ್ಲೋ 'ಹಂಗಾದ್ರೆ ನೀವು ನಮಾಜ್ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡ್ತೀರಿ? ಕನ್ನಡದಲ್ಲೋ ಉರ್ದುನಲ್ಲೋ?' ಎಂದು ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟ. ನನಗೆ ಉರಿದುಹೋಯಿತು. 'ದೇವರ ಭಾಷೆ ಯಾವು ಗುರು' ಎಂದು ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾಕೆ ರಗಳೆ. ಅವನ ಅಹಮ್ಮಿಗೆ ಪಟ್ಟು ಬಿದ್ದರೆ ಆ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ಅವನು ರೋಡ್ ಹಂಪನ್ನು ಹಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲೋ, ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೋ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಬೈಯುವ ಹಾಗೆ ಧಗಡಾಂಕೆ (ಮಿಂಡ್ರಿಮಗನೇ), ಸುವ್ವರ್ ಕಾ ಔಲಾದ್ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಬೈಯಲು ಶುರು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ಎಂದು ಭಯವಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಮುಗುಳ್ಳುಕ್ಕು ಕಲ್ಮಾ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆನು? ಕಲ್ಮಾ ಕವಿತೆ ಮಂತ್ರ ಸಂಗೀತ ನಮಗೆ ಅರ್ಥ ಆಗಬೇಕು ಅಂತೇನಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಶಬ್ದದ ನಾದದ ಕಡೆಗೆ ಅವಿವಿಧವೂ ಅಲ್ಲದ ಮೌನದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಸಂಭಾಷಣೆ ಇದೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ನನಗೇನೋ ಹುಚ್ಚು ಎಂದುಕೊಂಡು ಕ್ಯಾಬಿನಿಂದ ಕೆಳಗಡೆಯೇ ಇಳಿಸಿಬಿಡಬಹುದು ಎಂದು ತಲೆ ಓಡಿಸಿ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಇಯರ್ ಫೋನ್ ತೆಗೆದು ಮೊಬೈಲಿನ ಕುಂಡೆಗೂ ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳಿಗೂ ವಯರಿನ ಸಂಗೀತ ವಾಹಕದಿಂದ ಕನೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾಟಿಫೈಗೆ ಹೋಗಿ 'ಓಯಾ ತೋರಾ ಕೈಸಾ ಅಭಿಮಾನ್' ರೈನ್ ಕೋಟ್ ಸಿನಿಮಾದ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೇಳತೊಡಗಿದೆ.

ಅಬ್ಬು ಮೆಟರೋಲ್ ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸದ ಟ್ರಿಪ್ಪುಗಳಿಗೂ ಅವರನ್ನು ಡ್ರೈವರಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ನೆಪದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಅದೆಷ್ಟೋ ಊರುಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಅರ್ಥಂಬರ್ಧ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಕಲಿತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಪರಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಏನೋ ಹೊಳೆಯದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ತುಂಬಿ ಮತ್ತೆ ಆ ಭಾಷೆಗೆ ಮರಳುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಮೈನೆ ಉಸ್ತೂ ಕ್ಯಾ ಬೋಲಾ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಾಪಾ ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು ಶಿರಾ ತಿಂದೊಂಡು ಹೋಗಣ ಬೋಲೆ ಬೋಲಾ!' ಎಂದು ಅರ್ಥಂಬರ್ಧ ಎನ್ನುವ ಭಾಷೆಯ ಹರಿಕಾರರೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು.

